iki Katlı İntegraller B= $\{(x,y): a \le x \le b, c \le y \le d\}$ ve $f: B \to \mathbb{R}$ fonksiyonu sürekli ise, $\{(x,y) \le dx \le b\}$ of $\{(x,y) \le dx\}$ of $\{(x,y) \ge dx\}$ of g, h: [a,b] - R fonksiyonları sürekli, Yx E [a,b] için $g(x) \le h(x)$ ve $D = \{(x,y) : a \le x \le b, g(x) \le y \le h(x)\}$ olson. f: D -> IR fonksiyonu sisrekli ise,

SS f(x,y)dxdy = S (Sf(x,y)dy)dx

S f(x,y)dxdy = S (g(x))dy)dx 0 a b D, U: [c,d] -R fonksiyonları sürekli, YyE[c,d]iqin Örnek: $B = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : 0 \le x \le 1, 2 \le y \le 4\}$ ise $\{\int_{0}^{\infty} x^2 y \, dx \, dy = \}$ Cozim: $\{\int_{0}^{\infty} x^2 y \, dx \, dy = \int_{0}^{\infty} \{\int_{0}^{\infty} x^2 y \, dx \, dy = \int_{0}^$ $= \int_{\frac{\pi}{3}}^{\frac{\pi}{3}} dy = \frac{y^2}{6} \Big|_{2}^{4} = \frac{16-4}{6} = 2$ 4 B 2 T Yol: II. Yol: $\iint x^2 y dx dy = \int_0^1 \left(\int_2^1 x^2 y dy \right) dx = 2$

Örnek: B= {(x,y) \in R2: 0 \le x \le 1, 0 \le y \le x \rangle 1 bolgesi iszerinde f(x,y)=3-x-y fonksiyonunun integralini hesaplayin12. Cozin: SS (3-x-y)dxdy = S(S(3-x-y)dy)dx $= \int \left[3y - xy - \frac{y^2}{2} \right]_0^x dx$ $= \int_{0}^{\infty} \left(3x - \frac{3x^{2}}{2}\right) dx$

$$= \int_{0}^{1} \left[3y - xy - \frac{y^{2}}{2} \Big|_{0}^{x}\right] dx$$

$$= \int_{0}^{1} \left[3x - \frac{3x^{2}}{2}\right] dx$$

$$= \frac{3x^{2}}{2} - \frac{\cancel{3}}{2} \cdot \frac{\cancel{x}^{3}}{\cancel{3}} \Big|_{0}^{1}$$

II.
$$\gamma_{0}$$
: $\iint_{B} (3-x-y) dx dy = \iint_{B} (\iint_{B} (3-x-y) dx) dy = 1$

Örnek: Birinci bölgede y=x2, y=4x2 parabolleri ile y=1, y=3 dogrulari tarafından sınırlanan bölge Dzerinde f(x,y)=xy fonksiyonunun integralini bulunuz.

Cozim:
$$y=4x^{2}$$
 $y=x^{2}$
 $y=x^{2$

II. Yol:
$$\int_{B}^{3} xy \, dx \, dy = \int_{1/2}^{3/2} (\int_{xy}^{4x^{2}} \frac{dy}{4}) \, dx + \int_{3/2}^{3/2} (\int_{xy}^{3} xy \, dy) \, dx = \frac{13}{4}$$

Örnek: B bölgesi y=x doğrusuyla y=2 parabdü arasında kalan kapalı bölge olduğuna göre SS (x+y+1) dxdy integralini hesaplayınız.

$$y=x^2$$
 $y=x$

$$\int_{B}^{S} (x+y+1) dx dy = \int_{X^{2}}^{S} (\int_{X^{2}}^{X} (x+y+1) dy) dx$$

$$= \int_{S}^{S} \left[xy + \frac{y^{2}}{2} + y |_{X^{2}}^{X} \right] dx$$

$$= \int_{S}^{S} \left(-\frac{x^{4}}{2} - x^{3} + \frac{x^{2}}{2} + x \right) dx$$

$$= \frac{19}{60}$$

II.
$$\frac{1}{8} \int_{B}^{1} (x+y+1) dx dy = \int_{0}^{1} (\int_{y}^{1/y} (x+y+1) dx) dy = \frac{19}{60}$$

Örnek: $y=2\sqrt{x}$, $y=\sqrt{x}$ parabolleri ile y=x doğrusu tarafından sınırlanan B bölgesi üzerinde sidxdy integralini hesaplayınız

GÖZÜM:

9=X

9=2√x

9=√x

√x

$$\begin{aligned}
&\text{SIdxdy} = \int_{0}^{2} \left(\int_{0}^{2} dy \right) dx + \int_{0}^{4} \left(\int_{0}^{2} dy \right) dx \\
&= \int_{0}^{4} \sqrt{x} dx + \int_{0}^{4} \left(2\sqrt{x} - x \right) dx \\
&= \frac{2}{3} x^{2} \left[+ \left[\frac{4}{3} x^{2} - \frac{x^{2}}{2} \right]_{1}^{4} \right] \\
&= \frac{5}{2} x^{4} \left(\int_{0}^{4} dx \right) dy
\end{aligned}$$

 $II. Yol: \int_{B} dx dy = \int_{0}^{1} (\int_{3}^{4} dx) dy + \int_{0}^{4} (\int_{3}^{4} dx) dy$

Örneki B bölgesi y=x2, y=2x2 parabolleri ile 4=4x dogruso tarafından sınırlanan bölge olsun. f(x,y)=x+y+1 fonksiyonunun Bözerindeki integralini Cozin: $y=2x^2 / y=4x$ SS(x+y+1) dx dy = $\int_{0}^{2} \left(\int_{0}^{2x^2} (x+y+1) dy \right) dx$ + $\int_{0}^{4} \left(\int_{0}^{4x} (x+y+1) dy \right) dx$ bulunuz.

$$\int (x+y+1) dx dy = \int (\int (x+y+1) dy) dx$$

$$+ \int (\int (x+y+1) dy) dx$$

$$= \int [xy+\frac{y^2}{2}+y]_{x^2}^{2x^2} dx + \int [xy+\frac{y^2}{2}+y]_{x^2}^{4x} dx$$

$$= \int (x^3 - \frac{3x^4}{2} + x^2) dx + \int (3x^2 - x^3 + 4x^2 + \frac{x^4}{2} + x^4) dx$$

$$\frac{1.701}{8} \int_{8}^{1.70} (x+y+1) dx dy = \int_{8}^{8} (\int_{9}^{1.70} (x+y+1) dx) dy + \int_{8}^{16} (\int_{9}^{17} (x+y+1) dx) dy$$

$$=\frac{432}{5}$$

Örnek: S (Seydy) dx =?

Ornek:
$$\int (\int e^{3} dy) dx = \int (\int e^{3} dy) dy$$

$$= \int (\int e^{3} dy) dx = \int (\int e^{3} dx) dy$$

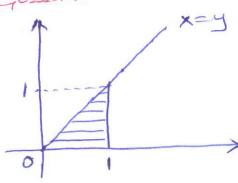
$$= \int (\int e^{3} dy) dx = \int (\int e^{3} dx) dy$$

$$= \int (\int e^{3} dy) dx = \int (\int e^{3} dx) dy$$

$$= \int (\int e^{3} dy) dx = \int (\int e^{3} dx) dy$$

$$= \int (\int e^{3} dx) dx$$

$$= \int$$

$$= \int_{0}^{1} x \cdot t \cdot dx$$

$$=\frac{1}{2}\int_{0}^{\infty}\frac{1}{2}\tan(x^{2})\cdot 2xdx$$

$$=\frac{1}{2} \cdot \ln\left(\cos x^2\right) \Big|_0^1$$

$$=-\frac{1}{2}.h(\cos 1)$$

Cozum:
$$x=\sqrt{y}$$
 $\int_{0}^{9} \left(\int_{\sqrt{y}}^{3} \sin x^{3} dx\right) dy = \int_{0}^{3} \left(\int_{0}^{x^{2}} \sin x^{3} dy\right) dx$

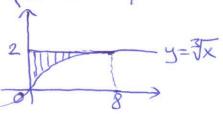
$$= \int_{0}^{3} \left[y \sin(x^{3}) \right]_{0}^{x^{2}} dx$$

$$= \int_{0}^{3} x^{2} \cdot \sin(x^{3}) \cdot dx$$

$$= \frac{1}{3} \int_{0}^{3} \sin(x^{3}) \cdot 3x^{2} dx$$

$$=\frac{1}{3}.\cos(x^3)\Big|_0^3$$

$$=\frac{-1}{3}(\cos(27)-1)$$

$$\int_{0}^{8} \left(\int_{3\sqrt{x}}^{2} \frac{dy}{y^{4}+1} \right) dx = \int_{0}^{2} \left(\int_{0}^{y^{3}} \frac{dx}{y^{4}+1} \right) dy$$

$$= \int_{0}^{2} \left[x \cdot \frac{1}{y^{4}+1} \right]_{0}^{y^{3}} dy$$

$$= \int_{0}^{2} \left[x \cdot \frac{1}{y^{4}+1} \right]_{0}^{y^{4}} dy$$

$$= \int_{0}^{2} \left[x$$

iki Katlı integrallerde Bölge Dönüşümleri uv-düzlemindeki bir D bölgesi x=g(u,v) y=h(u,v)

Lonissimi yardımıyla xy-düzlenindeki bir B bölgesine dönüştürülsün. Jakobiyen

$$\dot{J} = \frac{\partial(x,y)}{\partial(u,u)} = \begin{vmatrix} \frac{\partial x}{\partial u} & \frac{\partial x}{\partial u} \\ \frac{\partial y}{\partial u} & \frac{\partial y}{\partial u} \end{vmatrix}$$

olnak üzese,

SS f(x,y) dxdy = SSf(g(v,v), h(v,v)). 1 il de dv olur. Özel olarak,

 $X = r cos \theta$

y=rsin0

donosomo yardımıyla kutopsal koordinatlara gegilirse,

Solution
$$\int_{B}^{\infty} f(x,y) dx dy = \int_{B}^{\infty} f(reas\theta, rsin\theta) r dr d\theta$$

olut, $f(x,y) = \int_{B}^{\infty} f(reas\theta, rsin\theta) r dr d\theta$
 $f(x,y) = \int_{B}^{\infty} f(x,y) = \int_{B}^{\infty} f(reas\theta, rsin\theta) r dr d\theta$

olut. $f(x,y) = \int_{B}^{\infty} f(x,y)

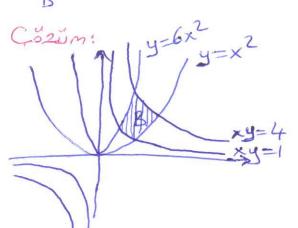
$$\int \int (2x-y)^{2} \int \int v^{2} \int |J| dv dv \\
= \int_{2}^{4} \left(\int_{2}^{4} v^{2} \cdot \int_{3}^{4} dv\right) dv \\
= \int_{2}^{4} \left(\frac{v^{3}}{9} \Big|_{2}^{4}\right) dv \\
= \int_{2}^{4} \frac{56}{9} dv \\
= \frac{112}{9}$$

Ornek: B, xy-dúzleminin birinci dortte birlik böljesinde xy=1, xy=9 hiperbolleri ve y=x, y=4x dogrulari ile sinisti bølge olsun. SS (\(\frac{x}{y} + \frac{x}{y} \) dxdy = ? $\int_{y=x}^{y=4x} \int_{y=x}^{y=4x} \int_{xy=9}^{y=4x} \int_{y=8}^{y=4x} \int_{y=9}^{y=4x} \int_{$

y=4x => 0=4

$$j = \frac{\partial(x,y)}{\partial(v,v)} = \frac{1}{\frac{\partial(v,v)}{\partial(x,y)}} = \frac{1}{\frac{\partial(v,v)}{\partial(x$$

Örnek: $y=x^2$, $y=6x^2$ parabolleri ile xy=1, xy=4 hiperbolleri tarafından sınırlanan B bölgesi için $SS = \frac{y}{x^2} dxdy = ?$

$$\int_{0}^{2} \frac{y}{x^{2}} \qquad y = x^{2} \Rightarrow 0 = 1$$

$$\int_{0}^{2} \frac{y}{x^{2}} \qquad y = 6x^{2} \Rightarrow 0 = 6$$

$$xy = 1 \Rightarrow 0 = 1$$

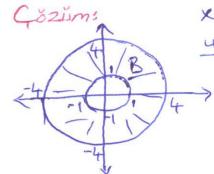
$$xy = 4 \Rightarrow 0 = 4$$

$$\frac{\partial(x,y)}{\partial(u,u)} = \frac{1}{\frac{\partial(u,u)}{\partial(x,y)}} = \frac{1}{\frac{\partial(u,u)}{\partial(x,y)$$

$$\iint_{X^2} \frac{4}{3} dx dy = \iint_{X^2} 0.1 dx dv = \iint_{X^2} \left(\int_{X^2} \frac{1}{3} dv \right) dv$$

$$= \int_{X^2} \frac{5}{3} dv = 5$$

Örnek: B bølgesi x²+y²=1 ve x²+y²=16 çemberleri arasında kalan bölge olduğuna göre SS(x²+y²)‡dxdy=?

$$\begin{array}{ll}
x = r \cos \theta \\
y = r \sin \theta
\end{array}$$

$$\begin{array}{ll}
y = r \sin \theta$$

$$\begin{array}{ll}
y = r \sin \theta
\end{array}$$

$$\begin{array}{ll}
y = r \sin \theta$$

$$\begin{array}{ll}
y = r \sin \theta
\end{array}$$

$$\begin{array}{ll}
y = r \sin \theta$$

$$\begin{array}{ll}
y = r$$

Örnek: Bintegrasyon bölgesi 2+y2 1 dairesi olduguna gore SS (1-x2-y2) dxdy=? Crozin: $x = r\cos\theta$ $\Rightarrow j = r$ $y = r\sin\theta$ $SS(1-x^2-y^2)dxdy = S(S(1-r^2)rdr)d\theta$ $=\int\limits_{-\infty}^{\infty}\left(\frac{\Gamma^2}{2}-\frac{\Gamma^4}{4}\Big|_0^1\right)d\theta$ $=\int_{4}^{\pi}\frac{1}{4}d\theta=\frac{\pi}{2}$ Örnek: B integrasyon bölgesi, birinci bölgede $x^2-y^2=1$, $x^2-y^2=9$, xy=2, xy=4 hiperbolleri tarafından sınırlanan bölge olduğuna göre $\int \int (x^2 + y^2) dx dy = ?$ $\int U = x^2 - y^2$ lu=xy Cjó zúm: $x^2-y^2=1 \Longrightarrow u=1$ x2-y2=9 => U=9 $xy = 2 \implies v = 2$ $xy = 4 \Rightarrow v = 4$ $j = \frac{2(x,y)}{2(u,u)} = \frac{1}{2(u,u)} = \frac{1}{|u_x|}$ $\frac{2}{2} \Rightarrow 13 = \frac{1}{2x - 2y} = \frac{1}{2(x^2 + y^2)}$ $\frac{4}{y} \times \frac{4}{x}$ SS(x2+y2) dxdy = 5 (S(x2+y2), 1/2(x2+y2) du) du = 54 du = 8

Örnek:
$$B = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : 1 \le x \le 2, 0 \le y \le x\}$$
 olduguna
göre $\iint_{X} \frac{y\sqrt{x^2+y^2}}{x} dxdy = ?$
Cozim: $1 \le x \le 2 \Rightarrow 1 \le r\cos\theta \le 2 \Rightarrow \frac{1}{\cos\theta} \le r \le \frac{2}{\cos\theta}$
 $y = x$
 $0 \le y \le x \Rightarrow 0 \le \frac{y}{x} \le 1 \Rightarrow 0 \le \tan\theta \le 1$
 $\Rightarrow 0 \le \theta \le \frac{\pi}{x}$

$$0 \le y \le x \implies 0 \le \frac{y}{x} \le 1 \implies 0 \le t \text{ and } \le 1$$

$$\implies 0 \le \theta \le \frac{y}{x} \le 1$$

$$\Rightarrow 0 \le \theta \le \frac{\pi}{4}$$

$$\Rightarrow 0$$

$$=\frac{7}{3}\int_{0}^{\frac{\pi}{4}}\frac{\sin\theta}{\cos^{4}\theta}d\theta=\frac{7}{9}\cdot\frac{1}{\cos^{3}\theta}\Big|_{0}^{\frac{\pi}{4}}=\frac{7}{9}\left(2\sqrt{2}^{2}-1\right)$$

Örnek: B bølgesi birinci bølgede x+y=1, x+y=2 dogrularyla koordinat eksenleri arasında kalan yanuk olduğuna göre $\int \int \frac{(x-y)^2}{1+x+y} dxdy$ integralini $\begin{cases} v=x+y+1 \\ v=x-y \end{cases}$ dönüşümi yardımıyla hesaplayin.

Cozin:
$$x+y=1 \Rightarrow v=2$$

 $x+y=2 \Rightarrow v=3$
 $x=0 \Rightarrow v=-y$
 $y=0 \Rightarrow v=x+1$
 $y=0 \Rightarrow v=x$

$$\frac{\partial(x,y)}{\partial(u,u)} = \frac{1}{\frac{\partial(u,u)}{\partial(x,y)}} = \frac{1}{\frac{1}{1}} = \frac{-1}{2}$$

he saplayin.

Gozin:
$$x+y=1 \Rightarrow 0=2$$
 $x+y=2 \Rightarrow 0=3$
 $x=0 \Rightarrow 0=y+1$
 $y=0 \Rightarrow 0=x+1$
 $y=0 \Rightarrow 0=x+1$